

## POSTANOWIENIE

Dnia 22 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

w sprawie **S. M.** i **J. M.**

oskarżonych z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.,  
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 22 maja 2024 r.,  
wniosku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim  
o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu  
zawartego w postanowieniu z dnia 17 stycznia 2024 r., II K 1681/23,  
na podstawie art. 37 k.p.k.

### **p o s t a n o w i ł**

**wniosek uwzględnić i sprawę przekazać do rozpoznania Sądowi  
Rejonowemu w Pabianicach.**

**[J.J.]**

## UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 17 stycznia 2024 r., II K 1681/23, Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim wystąpił w trybie art. 37 k.p.k. do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie niniejszej sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. W uzasadnieniu wniosku wskazano, że świadkiem w sprawie jest A. G. , małżonka pokrzywdzonego (oskarżyciela posiłkowego), sędzia orzekający w IV Wydziale Karnym Odwoławczym Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim, a także pełniący

funkcję Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w Piotrkowie Trybunalskim. W opinii sądu występującego z wnioskiem w trybie przepisu art. 37 k.p.k. rozpoznanie sprawy przez sąd właściwy miejscowo może doprowadzić do powstania wątpliwości co do bezstronności sędziów orzekających w sądzie właściwym miejscowo, będących następstwem samej świadomości zawodowych powiązań ze świadkiem.

**Sąd Najwyższy zważył, co następuje.**

Inicjatywa Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim zasługiwała na uwzględnienie i sprawę należało przekazać do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości.

Instytucja tzw. właściwości z delegacji, uregulowana w przepisie art. 37 k.p.k., ma charakter wyjątkowy. Skorzystanie z niej możliwe jest tylko wtedy, gdy na gruncie konkretnej sprawy dojdzie do zmaterializowania się okoliczności, które dają podstawę do twierdzenia, że w odbiorze społecznym mogą powstać wątpliwości co do istnienia warunków do obiektywnego i bezstronnego rozpoznania sprawy przez sąd właściwy miejscowo. Takie okoliczności w istocie materializują się w sprawie niniejszej:

W akcie oskarżenia skierowanym przeciwko S. i J. M. postawiono oskarżonym zarzuty popełnienia czynów zakwalifikowanych jako przestępstwa z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. — na szkodę G. M. będącego mężem sędzi A/. G. (akt oskarżenia, *k. 205-206 akt, t. II*), wobec której oskarżyciel publiczny zawnioskował o przesłuchanie w charakterze świadka.

Względ na dobro wymiaru sprawiedliwości przemawia za przekazaniem sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu na wniosek sądu właściwego miejscowo. Rozpoznanie sprawy karnej w postępowaniu jurysdykcyjnym przez sąd miejscowo właściwy, tj. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim, w odbiorze zewnętrznym może doprowadzić do powstania uzasadnionego przekonania co do braku istnienia adekwatnych warunków do obiektywnego rozpoznania sprawy, skoro rozstrzygnięcie, które ma wydać w postępowaniu karnym Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim dotyczy odpowiedzialności karnej za czyny popełnione — według oskarżyciela publicznego — na szkodę męża sędzi orzekającej w sądzie nadrzędnym nad sądem miejscowo

właściwym, tj. w Sądzie Okręgowym w Piotrkowie Trybunalskim w IV Wydziale Karnym Odwoławczym, pełniącej zarazem funkcję Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w Piotrkowie Trybunalskim. Ostatnia z aktywności zawodowych sędziego, jak wskazuje sąd właściwy miejscowo w uzasadnieniu postanowienia, jest „wspominana przez świad[ka] w kontekście zachowań oskarżonych adresowanych do zeznającej” (charakter sprawy ma źródło w konflikcie rodzinnym, w który świadek jest osobiście zaangażowana), co jako część wypowiedzi świadka powinna być przedmiotem analizy, a finalnie globalnej oceny. Jest to niewątpliwie okoliczność, która może podważać zaufanie co do istnienia warunków do bezstronnego i obiektywnego rozpoznania sprawy przez sąd właściwy miejscowo nie tylko w oczach samych zainteresowanych, tj. stron postępowania, które są spokrewnione (rodzice-syn), ale — również — w odbiorze społecznym, skoro sąd miejscowo właściwy miałby rozstrzygać w przedmiocie zarzutów dotyczących teściów i męża sędziego orzekającego w sądzie nadrzędnym nad sądem miejscowo właściwym. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim nie bez racji wskazuje w swym wniosku na takie elementy jak charakter sprawy, osobiste zaangażowanie w nią sędziego A. G. występujące w charakterze świadka, rodzaj aktywności zawodowej sędziego, będące czynnikami, które mogą być przede wszystkim w odbiorze stron postrzegane jako podające w wątpliwość możliwość zachowania obiektywizmu przez sędziów orzekających w Sądzie Rejonowym w Piotrkowie Trybunalskim. Postępowanie w sprawie sygn. II K 1681/23 będzie się ogniskowało wokół kwestii odpowiedzialności karnej za czyny popełnione na szkodę męża sędziego. Uzasadnia to zatem przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu do rozpoznania w trybie przepisu art. 37 k.p.k.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy uwzględnił wniosek Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim i orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia. O wskazaniu Sądu Rejonowego w Pabianicach jako właściwego do rozpoznania przedmiotowej sprawy w związku z uruchomieniem tzw. właściwości delegacyjnej zdecydowały — z jednej strony — względy czysto organizacyjnej natury (jest to sąd nieodległy względem sądu miejscowo właściwego), z drugiej zaś — powody pragmatyczne. We wniosku o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu akcentuje się bowiem okoliczność związków sędzi

A. G. z Sądem Okręgowym w Piotrkowie Trybunalskim (sędzia pełni funkcje orzecznicze w tym sądzie, a także funkcję Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w Piotrkowie Trybunalskim). Powierzenie sprawy do rozpoznania sądowi równorzędnemu, którego siedziba znajduje się poza obszarem właściwości Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim, pozwoli zapobiec konieczności ewentualnego ponownego występowania z wnioskiem w trybie przepisu art. 37 k.p.k. w razie zainicjowania w niniejszej sprawie postępowania odwoławczego.

[J.J.]

[ms]